

PLUS

Du kan få flere råd og artikler om økonomi på bt.dk/plus

Christina Falkberg giver hver anden uge under aliaset 'Spare-dronningen' kreative tips om, hvordan vi kan spare i hverdagen og samtidig gavne miljøet. Hun har været spareekspert i DR-programmet SpareXperimentet. Sparsommelighed og nøjsomhed har hun oprindeligt lært af sin mor. Privat er hun 40 år. Uddannet skuespiller og cand.mag. i retorik. Bor med sin søn Villads på 13 år og sin kæreste Mads og hans to børn.

Bytte – bytte-købmand

Har du penge, så kan du få – men har du ingen, så må du gå. Eller bytte dig frem

Bytte, bytte købmand. Aldrig bytte om igen... lyder første del af et børnerim.

Egentlig pudsigt, for hos købmænd bytter man ikke, dér køber man for penge. Vi er blevet så vant til, at penge er eneste møntfod overhovedet. Men i min butik bytter vi også – og det dér med at 'bytte om igen' – jo da. Vi kan bytte – igen og igen og igen – så længe begge parter får noget ud af det.

Ud af det blå sendte min store ungdomskærlighed en dag en besked på Facebook. Han var nyskielt efter 16 år og havde lyst til at tage en tur i datingkarrusellen. Men det dér med at 'sælge sig selv på skrift' var lettere sagt end gjort. Derfor havde han brug for hjælp til at skrive en datingprofil og sluttede med at tilføje, at han naturligvis ville betale.

Og det kom han til, men ikke på den måde, han havde forestillet sig. Det viste sig nemlig, at det ikke kun var ham, der havde brug for mig – jeg havde også brug for ham. Som nybagt selvstændig manglede jeg akut én, der kunne give mig råd om regnskabsførelse og hjælpe med at skabe overblik og sund økonomi i min nye biks. Nøjagtig de kompetencer har han i overflod.

Og vupti, bytte-bytte-købmand: Jeg laver en profiltekst til dig, du hjælper mig med regnskabet? Han var på. Og en uge senere talte vi med rødvin i glassene om tal, kærlighed – og gamle dage.

Andet end cool cash

For nogle år siden blev jeg fyret fra mit kommunikationsjob. Efter et par måneder i fosterstilling, rejste jeg mig, tørrede tårene bort og meldte mig under de selvstændiges faner. Straks meldte behovet sig for at få et logo, en visuel identitet og en hjemmeside. Men det koster hurtigt 10.000 kr. Penge jeg som skriggrøn selvstændig kun havde våde drømme om. Men som bekendt lærer nøden nøgen kvinde at spinde. Så jeg kastede – ikke min nøgne krop – men mit sommerhus i Vejby Stand på forhandlingsbordet hos de unge fyre i et grafisk designbureau. Det viste sig, at de stod og manglede et sted til deres strategi- og udviklingsseminar. Så de ville gerne låne mit sommerhus mod et logo. Vupti, håndslag. Alle var glade.

Forleden ringede avisen Metroxpress. De skulle bruge nogle spareråd til unge og forestillede sig noget

i retning af: 1) Bliv bedste ven med din dåseåbner. 2) Køb ind i genbrugsbutikker. 3) Besøg far og mor omkring spisetid, og tag vasketøjet med. Spareråd, som de fleste kan regne sig frem til.

Men et af mine bedste råd er: Gør dig tanker om, hvad du kan, og hvad du har, som du kan bytte med – i stedet for at købe for penge?

Kort sagt: Hvis vi tænker lidt ud af boksen, ligger der mange gode bytte-handler lige rundt om hjørnet:

– Jeg kan f.eks. skrive datingprofiler.
– Og jeg har et sommerhus, som jeg i skrivende stund kommer i tanke om, at jeg en anden gang brugte som bryllupsgave, da min barndomsveninde blev gift, og jeg var fattigere end Grækenland. Så jeg gav hende og hendes mand en uges ophold i mit sommerhus 'Marianne-lund'.

Tusindvis af kroner

Måske tænker du: 'Jamen jeg kan ikke rigtig noget, jeg har heller ikke rigtig noget'. Stop.
Vær kreativ og uden censur. Har du en bil? Bøger? Har du en lejlighed, men er ikke hjemme i efterårsferien? Kan du synge? Kan du passe børn? Kan du coache? Alle kan noget. Alle har noget.

Et oplagt sted at spare 500 kr. hver anden måned er hos frisøren. Jeg vil næsten vædde på, at du har noget eller kan noget, din frisør kan bruge. Og 500 kr. hver anden

måned er trods alt 3.000 kr om året. Ja ja, tænker du, jeg ville aldrig turde foreslå min frisør at bytte en tur med saksen mod f.eks. havearbejde. Det kræver en portion mod at foreslå en byttehandel, det medgiver jeg. Men jeg kan fortælle, at jeg har sparet minimum 30.000 kr. de sidste fem-seks år på byttehandler og derfor fået mulighed, jeg ellers ikke ville have haft.

FAKTA

Skatteregler

Familie- og vennetjenester er skattefri: Hjælper du familie eller venner med småopgaver, skal du som udgangspunkt ikke betale skat af det.

Ligger tjenesten ud over, hvad der er almindeligt at hjælpe med, f.eks. fordi det har en væsentlig økonomisk værdi, skal du betale skat.

'Væsentlig økonomisk værdi' er en diffus størrelse. Er du i tvivl – ring til Skat.

Lejer du dit sommerhus ud privat, skal du ikke betale skat af de første 10.000 kr. Lejer du ud gennem et bureau, er bundfradraget på 20.000 kr.

Lomme penge til dine hjemmeboende børn er skattefri.

På siden skat.dk/SKAT.aspx?old=69025 kan du hurtigt få overblik over skattereglerne, når det gælder vennetjenester

GUIDE

Sådan kommer du i gang med at bytte

Stil dig selv tre spørgsmål:

1. Hvad kan jeg?

• Uden censur skriver du ALT ned på et stykke papir. Dine færdigheder kan variere lige fra at synge til at klippe hæk.

2. Hvad har jeg?

• En bil? En lejlighed? Tid? Vores ejendele rummer ofte en stor værdi. Vi kan lige så godt lade haveværdskaber, biler, huse etc. blive brugt mest muligt, frem for at 'ligge' ubrugte hen.

3. Hvad har jeg brug for?

• Som et tankeeksperimentet kunne svaret være: En hjemmeside.

• Kender du nogen, der laver hjemmesider? Folk, vi kender eller venners venner er i reglen positivt indstillede over for byttehandler. Forestil dig nu, hvad du ville kunne tilbyde i stedet for penge. Måske kan du tilbyde en gang hårklip, havearbejde med din super særlige havemaskine eller en uge i din lejlighed/hus/sommerhus.

• Når først du har forestillet dig byttehandleren, er det let nok at føre den ud i livet.

